

BarnSäkert- ett samarbete mellan barnhälsovården och socialtjänstens förebyggande verksamhet



Barnrättsdagarna Karlstad 1 april 2025



Nationella BarnSäkert-kansliet

- Maria Engström, processledare
- Steven Lucas, processledare
- Therése Skogh, samordnare
- Therese (Tessan) Norrman, samordnare



Tidigt förebyggande samarbete med barnets bästa i fokus.



Barnrättsdagarna 2025





Barnhälsovårdens uppdrag

- Hälsofrämjande och förebyggande uppdrag
- Föräldrastöd, hälsoövervakning, vaccinationer mm
- Identifiera barn och familjer med hälsoproblem eller risker i barnets miljö samt erbjuda lämpliga åtgärder
- Universellt och indikerat program
- Barn 0-6 år

Barnhälsovårdens nationella program

För alla	För alla vid behov	
I Hälsöövervakning - att följa barns hälsa, utveckling och livsvillkor: • Tillväxt • Allmän somatisk undersökning • Psykomotorisk utvecklingsbedömning • Språk/kontakt/kommunikation • Beteendebedömning • Samspel mellan barn och föräldrar • Psykiska och sociala familjeförhållanden Hälsöfrämjande arbete (levnadsvanor och miljö): • Spädbarnsvård • Anning, tillväxning till annan kost • Kost • Tandhälsa • Fysisk aktivitet • Lek och Kultur • Barnsäkerhet • Forebygga skakvåld (abusive head trauma) • Forebygga SIDS (plötsligspädbarnsdöd) • Tobak • Alkohol/droger • Våld i nära relationer Hälsöfrämjande arbete (samspel och relationer): • Främja lyhört föräldraskap • Främja barnets utveckling, kompetens och delaktighet Stöd i föräldraskapet (individuellt/grupp): • Hembesök • Individuella samtal • Föräldragrupp • Teamarbete/Nätverk Barnets/vårdnadshavarnas psykiska hälsobehov bedömda • Följa och uppmärksamma barnets psykiska hälsa • Följa och uppmärksamma föräldrars/partners psykiska hälsa Ge information och förmedla kunskap om lokala barn- och föräldraverksamheter • Mödrahälsovård och elevhälsa • Sjuk- och tandvård • Öppen förskola • Barnomsorg • Socialtjänst • Familjerådgivning • Bibliotek • Övriga Samverka med ovanstående Vaccinationer, D-droppar	II Samtal, vägledning och insatser efter behov Uppföljning och insatser för barnet, som bestäms av kunskap som finns eller framkommer vid den universella hälsöövervakningen (barnets bakgrund, tidigare och nuvarande hälsotillstånd, livsvillkor m.m.) Fördjupad kartläggning av skyddsfaktorer. Beakta särskilt: • Föräldraoro • Emotionella och psykologiska problem • Barn med misstänkt eller faktisk avvikelse avseende hälsa, utveckling, beteende och samspel • Barn med ökad risk för ohälsa. • Barn från andra länder Vidare kartläggning och bedömning av barnets utveckling, fysiska och psykiska hälsa och sociala situation Hälsövägledning - motivera till förändrade levnadsvanor i familjen (tobak, alkohol, kost, fysisk aktivitet) Utökad föräldrastöd individuellt eller i grupp, inklusive hembesök (sjuksköterska, läkare, psykolog, konsulter) Stödsamtal vid nedstämdhet/depression postpartum Tvärprofessionell konsultation/samverkan kring barn och familj med ökade behov T.ex. med: • Psykolog för barnhälsovården. • Mödrahälsovård och elevhälsa. • Socialtjänst • Sjuk- och tandvård • Öppen förskola • Barnomsorg • Övriga Bedömning och vaccination av barn med ökad risk för smitta och/eller ofullständig vaccination Utökad D-vitamin substitution	III Ytterligare samtal, vägledning och insatser i samverkan med andra vårdgivare, socialtjänst Insatser baseras på individuella bedömningar barnets/familjens behov Upprepade hembesök Täta kontakter med BVC Remiss till annan vårdgivare Nära samverkan med andra Lex. • Barnsjukvården • Övriga vårdgivare ex. barn/vuxenpsykiatri, habiliteringen • Spädbarnsverksamhet • Socialtjänst • Mikrobiologiska laboratorier Kontakt/ansökan till socialtjänsten Ansökan till Läkemedelsverket vid biverkan



Socialtjänstens övergripande uppdrag

Socialnämnden ska verka för att barn och ungdomar växer upp under trygga och goda förhållanden samt främja en allsidig personlighetsutveckling och en gynnsam fysisk och social utveckling hos barn och ungdomar.

Socialnämnden ska bedriva uppsökande verksamhet och annat förebyggande arbete för att förhindra att barn och unga far illa. Olika former av rådgivning och stöd kan erbjudas inom ramen för det förebyggande arbetet.

Nya socialtjänstlagen 2025

Den nya socialtjänstlagen väntas träda i kraft i juli 2025. Syftet är att socialtjänsten ska bli mer förebyggande, jämställd och lättillgänglig än idag: att sänka trösklarna, nå invånare tidigt, innan problemen växt sig stora. Socialtjänsten ska också bli mer kunskapsbaserad och vila på forskning och beprövad erfarenhet.



BarnSäkert - mål

Att erbjuda barn de bästa möjliga förutsättningarna för
en god och jämlik hälsa och utveckling och
en barndom fri från våld och försummelse
genom att stödja föräldrar och stärka familjer



BarnSäkert - syfte

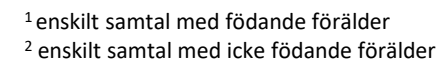
Att erbjuda en allsidig och tvärprofessionell metod för att identifiera psykosociala riskfaktorer i små barns uppväxtmiljö och erbjuda hjälp till åtgärd



BarnSäkert är den svenska versionen av
SEEK-modellen



UPPSALA
UNIVERSITET



BarnSäkert



Utbildning av BHV-
personal och
fam.behandlare

SEEK
föräldraformulär

Samtal om
problem och
lösningar

Erbjudan att
förmedla hjälp
och stöd

Säkerhet

Ekonomisk oro

Nedstämdhet

Extrem föräldrastress

Riskbruk/missbruk av
alkohol

Våld i nära relationer



Fylls i vid
förutbestämda besök

6-8 veckor¹
3-5 månader²
10 månader
18 månader
2,5 år
4 år

Barnperspektiv

Motiverande samtal
(MI)

Flödesschema
Motiverande fraser



Befintliga resurser
inom region,
kommun och ideella
verksamheter

Gemensamma
besök: BHV och
socialtjänst



¹ enskilt samtal med födande förälder

² enskilt samtal med icke födande förälder

BarnSäkert



Utbildning av BHV-
personal och
fam.behandlare

SEEK
föräldraformulär

Samtal om
problem och
lösningar

Erbjudan att
förmedla hjälp
och stöd

Säkerhet
Ekonomisk oro
Nedstämdhet
Extrem föräldrastress
Riskbruk/missbruk av
alkohol
Våld i nära relationer

Fylls i vid
förutbestämda besök

6-8 veckor¹
3-5 månader²
10 månader
18 månader
2,5 år
4 år

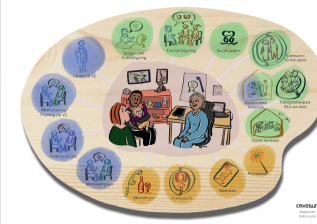
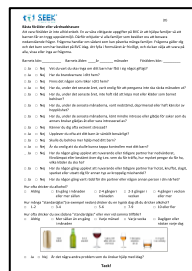
Barnperspektiv

Motiverande samtal
(MI)

Flödesschema
Motiverande fraser

Befintliga resurser
inom region,
kommun och ideella
verksamheter

Gemensamma
besök: BHV och
socialtjänst



¹ enskilt samtal med födande förälder

² enskilt samtal med icke födande förälder

BarnSäkert



Utbildning av BHV-
personal och
fam.behandlare

SEEK
föräldraformulär

Samtal om
problem och
lösningar

Erbjudan att
förmedla hjälp
och stöd

Säkerhet
Ekonomisk oro
Nedstämdhet
Extrem föräldrastress
Riskbruk/missbruk av
alkohol
Våld i nära relationer

Fylls i vid
förutbestämda besök

6-8 veckor¹
3-5 månader²
10 månader
18 månader
2,5 år
4 år

Barnperspektiv

Motiverande samtal
(MI)

Flödesschema
Motiverande fraser



Befintliga resurser
inom region,
kommun och ideella
verksamheter

Gemensamma
besök: BHV och
socialtjänst



¹ enskilt samtal med födande förälder

² enskilt samtal med icke födande förälder

BarnSäkert



Utbildning av BHV-
personal och
fam.behandlare

SEEK
föräldraformulär

Samtal om
problem och
lösningar

Erbjudan att
förmedla hjälp
och stöd

Säkerhet
Ekonomisk oro
Nedstämdhet
Extrem föräldrastress
Riskbruk/missbruk av
alkohol
Våld i nära relationer

Fylls i vid
förutbestämda besök

6-8 veckor¹
3-5 månader²
10 månader
18 månader
2,5 år
4 år

Barnperspektiv

Motiverande samtal
(MI)

Flödesschema
Motiverande fraser



Befintliga resurser
inom region,
kommun och ideella
verksamheter

Gemensamma
besök: BHV och
socialtjänst



¹ enskilt samtal med födande förälder

² enskilt samtal med icke födande förälder

BarnSäkert



SEEK™
Safe Environment for Every Kid

Utbildning av BHV-
personal och
fam.behandlare

SEEK
föräldraformulär

Samtal om
problem och
lösningar

Erbjudan att
förmedla hjälp
och stöd

Säkerhet
Ekonomisk oro
Nedstämdhet
Extrem föräldrastress
**Riskbruk/missbruk av
alkohol**
Våld i nära relationer

Fylls i vid
förutbestämda besök

6-8 veckor¹
3-5 månader²
10 månader
18 månader
2,5 år
4 år

Barnperspektiv
Motiverande samtal
(MI)
Flödesschema
Motiverande fraser



Befintliga resurser
inom region,
kommun och ideella
verksamheter
Gemensamma
besök: BHV och
socialtjänst



¹ enskilt samtal med födande förälder

² enskilt samtal med icke födande förälder

BarnSäkert



Utbildning av BHV-
personal och
fam.behandlare

SEEK
föräldraformulär

Samtal om
problem och
lösningar

Erbjudan att
förmedla hjälp
och stöd

Säkerhet
Ekonomisk oro
Nedstämdhet
Extrem föräldrastress
Riskbruk/missbruk av
alkohol
Våld i nära relationer

Fylls i vid
förutbestämda besök

6-8 veckor¹
3-5 månader²
10 månader
18 månader
2,5 år
4 år

Barnperspektiv

Motiverande samtal
(MI)

Flödesschema
Motiverande fraser



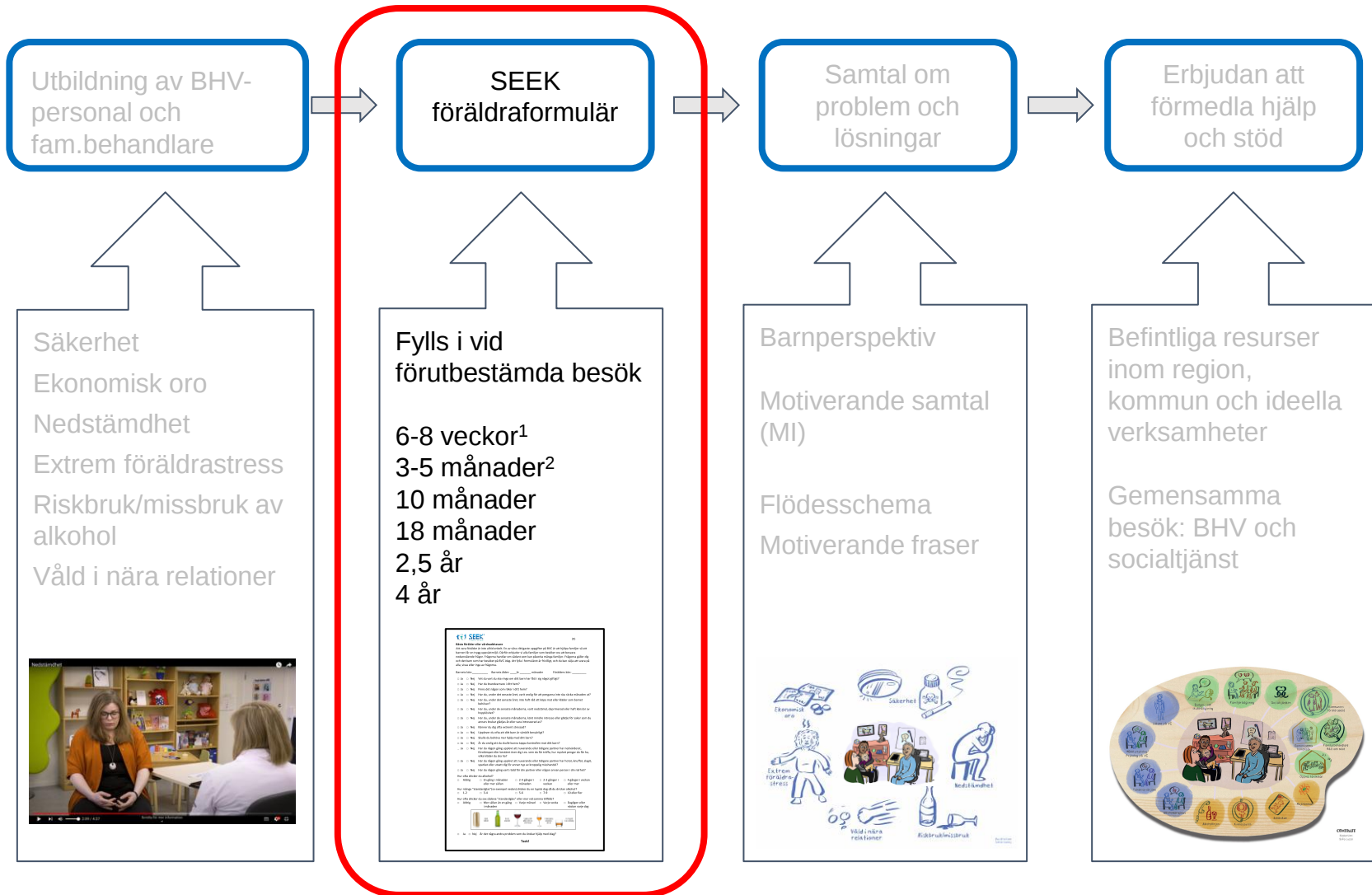
Befintliga resurser
inom region,
kommun och ideella
verksamheter

Gemensamma
besök: BHV och
socialtjänst



¹ enskilt samtal med födande förälder

² enskilt samtal med icke födande förälder

¹ enskilt samtal med födande förälder

² enskilt samtal med icke födande förälder



Föräldraformulär



(D)

Bästa förälder eller vårdnadshavare

Att vara förälder är inte alltid enkelt. En av våra viktigaste uppgifter på BVC är att hjälpa familjer så att barnen får en trygg uppväxtmiljö. Därför erbjuder vi alla familjer som besöker oss att besvara nedanstående frågor. Frågorna handlar om sådant som kan påverka många familjer. Frågorna gäller dig och det barn som har besöket på BVC idag. Att fylla i formuläret är frivilligt, och du kan välja att svara på alla, vissa eller inga av frågorna.

Barnets kön: _____ Barnets ålder: ____ år ____ månader Förälders kön: _____

- ☐ Ja ☐ Nej Vet du vart du ska ringa om ditt barn har fått i sig något giftigt?
- ☐ Ja ☐ Nej Har du brandvarnare i ditt hem?
- ☐ Ja ☐ Nej Finns det någon som röker i ditt hem?
- ☐ Ja ☐ Nej Har du, under det senaste året, varit orolig för att pengarna inte ska räcka månaden ut?
- ☐ Ja ☐ Nej Har du, under det senaste året, inte haft råd att köpa mat eller kläder som barnet behöver?
- ☐ Ja ☐ Nej Har du, under de senaste månaderna, varit nedstämd, deprimerad eller haft känslor av hopplöshet?
- ☐ Ja ☐ Nej Har du, under de senaste månaderna, känt mindre intresse eller glädje för saker som du annars brukar glädjas åt eller vara intresserad av?
- ☐ Ja ☐ Nej Känner du dig ofta extremt stressad?
- ☐ Ja ☐ Nej Upplever du ofta att ditt barn är särskilt besvärligt?
- ☐ Ja ☐ Nej Skulle du behöva mer hjälp med ditt barn?
- ☐ Ja ☐ Nej Är du orolig att du skulle kunna tappa kontrollen mot ditt barn?
- ☐ Ja ☐ Nej Har du någon gång upplevt att nuvarande eller tidigare partner har nedvärderat, förolämpat eller bestämt över dig t.ex. vem du får träffa, hur mycket pengar du får ha, vilka kläder du ska ha?
- ☐ Ja ☐ Nej Har du någon gång upplevt att nuvarande eller tidigare partner har hotat, knuffat, slagit, sparkat eller utsatt dig för annan typ av kroppslig misshandel?
- ☐ Ja ☐ Nej Har du någon gång varit rädd för din partner eller någon annan person i din närhet?

Hur ofta dricker du alkohol?

- ☐ Aldrig ☐ En gång i månaden eller mer sällan ☐ 2-4 gånger i månaden ☐ 2-3 gånger i veckan ☐ 4 gånger i veckan eller mer

Hur många "standardglas" (se exempel nedan) dricker du en typisk dag då du dricker alkohol?

- ☐ 1-2 ☐ 3-4 ☐ 5-6 ☐ 7-9 ☐ 10 eller fler

Hur ofta dricker du sex sådana "standardglas" eller mer vid samma tillfälle?

- ☐ Aldrig ☐ Mer sällan än en gång i månaden ☐ Varje månad ☐ Varje vecka ☐ Dagligen eller nästan varje dag



- ☐ Ja ☐ Nej Är det några andra problem som du önskar hjälp med idag?

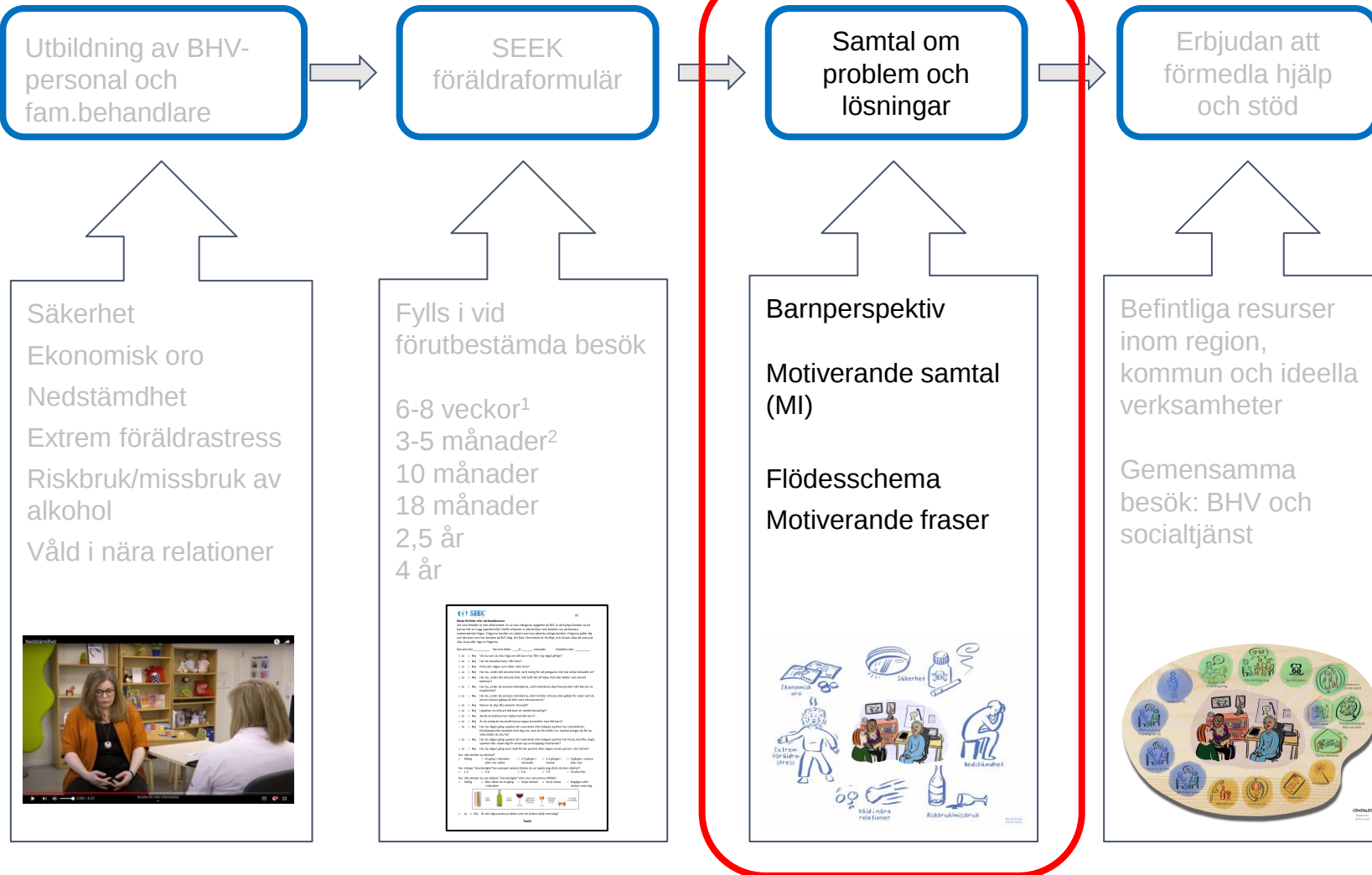
Tack!



Svenska
Turkiska
Engelska
Arabiska
Thai
Finska

Sorani
Somaliska
Dari
Kurmanji
Tigrinja
Ryska
Bengaliska

BarnSäkert



¹ enskilt samtal med födande förälder

² enskilt samtal med icke födande förälder

BarnSäkert



Utbildning av BHV-
personal och
fam.behandlare

SEEK
föräldraformulär

Samtal om
problem och
lösningar

Erbjudan att
förmedla hjälp
och stöd

Säkerhet
Ekonomisk oro
Nedstämdhet
Extrem föräldrastress
Riskbruk/missbruk av
alkohol
Våld i nära relationer

Fylls i vid
förutbestämda besök

6-8 veckor¹
3-5 månader²
10 månader
18 månader
2,5 år
4 år

Barnperspektiv
Motiverande samtal
(MI)
Flödesschema
Motiverande fraser



Befintliga resurser
inom region,
kommun och ideella
verksamheter

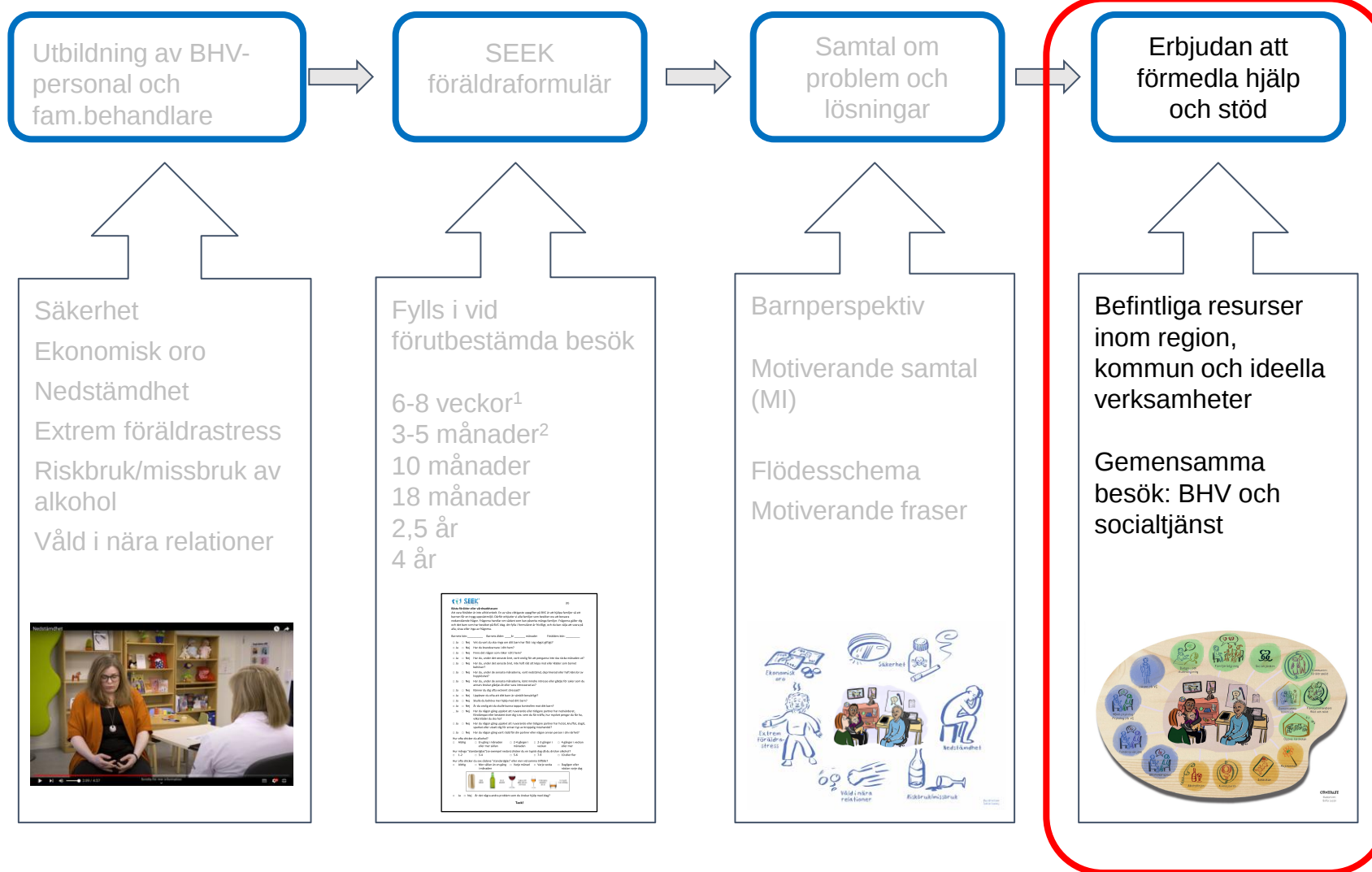
Gemensamma
besök: BHV och
socialtjänst



¹ enskilt samtal med födande förälder
² enskilt samtal med icke födande förälder



BarnSäkert



¹ enskilt samtal med födande förälder
² enskilt samtal med icke födande förälder

Gemensamt hembesök

- Innehållet i hembesöken utgår från barnhälsovårdens och socialtjänstens respektive kompetens
- Fokus är barnets hälsa och livssituation och de stödbehov som framkom vid hälsobesöket.
- Det är BHV-sjuksköterskans och familjebehandlarens gemensamma bedömning för varje specifik familj som avgör antalet hembesök och tidsintervall mellan besöken.



Film

<https://m.youtube.com/watch?v=XyHeQNU6cYE&feature=youtu.be>



Film

<https://m.youtube.com/watch?v=Tul5hKg1D0Q>





BarnSäkert

- **Ett strukturerat samarbete**
- Hjälper både BHV och socialtjänst att utföra sitt uppdrag.
- Universellt
- Ett verktyg för att kunna erbjuda tidigt förebyggande insatser.
- **Risk- och skyddsfaktorer identifieras** och familjen erbjuds vid behov råd, stöd och hänvisning/remittering till vårdgrannar och vid behov erbjuds hembesök tillsammans med socialtjänstens förebyggande verksamhet.



Erfarenheter av samarbetet

- Vi identifierar familjer i ett tidigare skede (tidiga förebyggande insatser)
- Vi når nya målgrupper
- Skönt att ha en kollega att bolla med
- Tillsammans kan vi ge ett brett stöd
- Vi blir ett team
- Viktigt med struktur och tydliga rutiner



"Det här är verkligen nytt, vi inom socialtjänsten har nu möjlighet att nå ut till alla i samhället på ett sätt vi aldrig tidigare har gjort. Genom det strukturerade sättet som barnhälsovården arbetar med BarnSäkert identifierar de familjer som behöver hjälp, och vi kan ge dem det stöd de behöver tillsammans... Ett plus ett är tre!"

(Familjebehandlare, Socialtjänsten)

"Jag tycker att vårt samarbete med socialtjänsten har stärkts av det här arbetssättet. Nu jobbar vi mer som ett team, jämfört med tidigare då man på sin höjd slussade personer emellan eller hänvisade. Nu har vi en egen familjebehandlare som vi har tät kontakt med och som vi gör gemensamma besök tillsammans med. Det blir en "vi-känsla" där vi samarbetar kring att hitta bra lösningar med våra familjer." (BHV-sjuksköterska på en familjecentral)

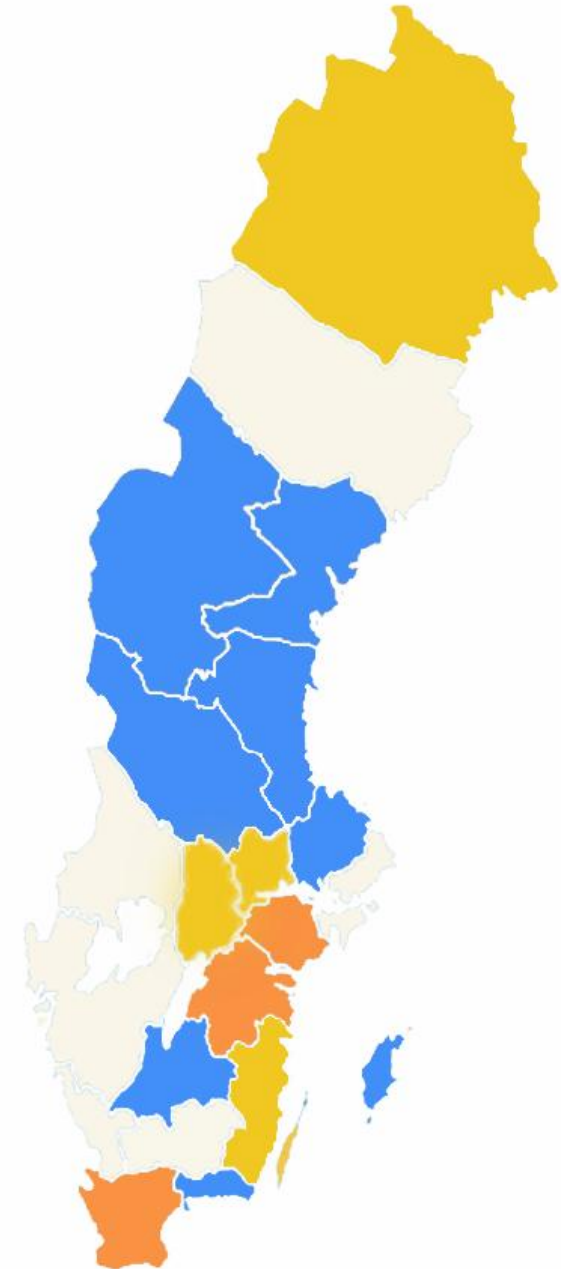


Nationell spridning av BarnSäkert

Infört fullt ut i Region Dalarna, Region Jönköping, Region Uppsala, Region Gotland, Region Blekinge, Region Gävleborg, Region Jämtland Härjedalen, Region Västernorrland och Rosenlunds BHV-team i Region Stockholm

Pågående pilot/uppstart pilot 2025 i Region Sörmland, Region Skåne och Region Östergötland

Planering pågår i Region Kalmar, Region Norrbotten och Region Västmanland



Tack för oss!

